

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
ประจำปี 2568

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอลำลูกกา
หมู่ที่ 14 ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

สำนักงานเกษตรอำเภอลำลูกกา
จังหวัดปทุมธานี

คำนำ

เอกสารการรายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จัดทำเพื่อเป็นการนำความรู้จากเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอลำลูกกา ที่ใช้ศพก. หลักในการจัดเรียนรู้ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรที่ทันสมัยและช่วยแก้ไขปัญหาให้กับชุมชน สร้างความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรในพื้นที่ให้ได้เรียนรู้จากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ ร่วมกันเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และชุมชน อีกทั้งการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่เกษตรกร ทั้งนี้สำนักงานเกษตรอำเภอลำลูกกาได้ดำเนินการตามกิจกรรม การถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบให้บรรลุวัตถุประสงค์สำเร็จลุล่วงด้วยดี ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเกษตรกรต้นแบบข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ข้อมูลด้านการเกษตร และการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

ในโอกาสนี้ขอขอบคุณบุคลากรที่เกี่ยวข้องการดำเนินงานทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานการจัดทำรายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบที่ให้การดำเนินงานบรรลุผลตามเป้าหมายเป็นอย่างดี

สำนักงานเกษตรอำเภอลำลูกกา

๘ สิงหาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรกรต้นแบบ	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	๑
๑. สินค้าหลัก	๑
๒. แปลงเรียนรู้	๑
๓. ฐานเรียนรู้	๔
๔. หลักสูตรการเรียนรู้	๗
๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด	๙
๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.)	๑๐
ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	๑๔
๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบ	๑๔
๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร:	๑๙
๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:	๒๐
๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์	๒๓
๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน	๓๓
ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน	๓๓
๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย	๓๓
๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้	๓๓
๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน	๓๓
ภาคผนวก	๓๔

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
ข้อมูล ณ วันที่ ๘ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายสมคิด เงามูทอง
๒. เลขประจำตัวประชาชน
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๓/๑ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
โทรศัพท์ ๐๘๑-๖๔๑๐๓๔๓
ปีเกิด พ.ศ. ๒๕๔๕
๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง
๕. ระดับการศึกษา ประถมศึกษา
สถานศึกษา โรงเรียนวัดลานนา หมู่ที่ ๒ ตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
๖. อาชีพปัจจุบัน
☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๙๕๘,๕๐๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก ข้าว

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๕ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

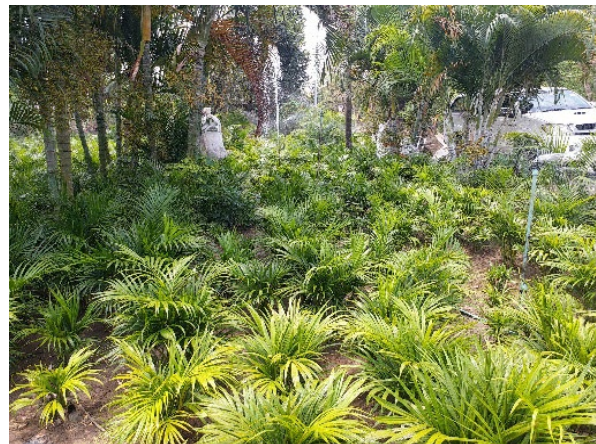
๒.๑ แปลงนาข้าว

นายสมคิด เงามูทอง ประกอบอาชีพทำนาเป็นหลัก มีพื้นที่ทำนา ๘๐ ไร่ ซึ่งได้เข้าร่วมโครงการภาคการเกษตร และเป็นแปลงเรียนรู้ให้เกษตรกรทั่วไป ที่สนใจได้มาศึกษาดูงานเป็นแปลงตัวอย่าง

๒.๒ แปลงหมากเหลือง

แปลงหมากเหลืองของนายสมคิด เกาภูทอง ได้สมัครเป็นสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่หมากเหลือง ตำบลบึงทองหลาง ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๓ และเป็นแปลงหมากเหลืองที่เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ เกษตรกรเข้ามาศึกษาดูงาน เนื่องจากเป็นแปลงที่มีการผลิตต้นหมากเหลืองด้อมที่มีคุณภาพ

๒.๓ โรงเรือนผักกางมุ้ง

โรงเรือนผักกางมุ้งของนายสมคิด เกาภูทอง ได้รับการสนับสนุนในการสร้างโรงเรือน ๒ ขนาด ๖ x ๒๐ เมตร ในการส่งเสริมการผลิตพืชปลอดภัย โครงการส่งเสริมเกษตรจังหวัดปทุมธานีและเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชผักปลอดภัยจังหวัดปทุมธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑ โรง และได้รับการสนับสนุนงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑ โรง

๒.๔ แปลงเรียนรู้สวนมะนาวในวงซีเมนต์

สวนมะนาวในวงซีเมนต์ มีพื้นที่ ๒ ไร่ มีการนำปุ๋ยหมักจากฟางข้าวบำรุงรักษา ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมี เป็นการสร้างรายได้เสริมให้เกษตรกร ทำให้มีผลผลิตตลอดปี

๒.๕ แปลงเกษตรผสมผสาน

แปลงเกษตรกรนายสมคิด เกาภูทอง เป็นแปลงปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น แบบยกร่องของครอบครัว มีการปลูกแบบผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการลดรายจ่ายในครัวเรือน เพราะมีแหล่งอาหารตลอดปี รายได้เสริมจากการจำหน่ายผลไม้ เช่น กล้วยน้ำว้า มะพร้าว น้ำหอม มะม่วง มังคุด เป็นต้น

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๕ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๓.๑ การใช้พันธุ์ข้าวที่เหมาะสมและปัจจัยการผลิต

๓.๒ การปรับปรุงบำรุงดินและการใช้ปุ๋ย

การทำน้ำหมักชีวภาพ ซึ่งจะเป็นการทำน้ำหมักชีวภาพสับปะรด ที่นายสมคิด เภาภูทอง เคยได้รับการอบรมจากเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดปทุมธานี โดยนายสมคิด เภาภูทอง จะนำไปหมักย่อยสลายฟางข้าว

- การทำกองปุ๋ยหมัก มีสูตรพระราชทาน และกองปุ๋ยหมักแบบไม่กลับกอง นายสมคิด เภาภูทอง มีความเสียสละพื้นที่ในบริเวณศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้เป็นแหล่งเรียนรู้การทำกองปุ๋ยหมักให้เกษตรกรในพื้นที่ได้เรียนรู้

๓.๓ การใช้สารชีวภัณฑ์แทนสารเคมี

- การผลิตและขยายสารชีวภัณฑ์เชื้อรา ได้แก่ เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเวอร์เรียและเชื้อราเมตาไรเซียม ในกลุ่มสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนนำตำบลบึงทองหลาง

- การผลิตสารสกัดสะเดา ที่นำสารสกัดจากเมล็ดสะเดาไว้ควบคุมหนอนในนาข้าว แปลงหมากเหลือง แปลงผัก นอกจากนี้ยังนำเมล็ดสะเดาที่สกัดแล้ว มาตากแห้ง นำไปใช้ประโยชน์เป็นปุ๋ยในแปลงผักของเกษตรกร

- การผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ด้วยถังหมักชุมชน จากสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)

๓.๔ เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่

- ด้านประมง มีการเลี้ยงกบในกระชัง และการเลี้ยงปลาเบญจพรรณ

- ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ มีการปลูกไม้ผล แบบยกร่องในพื้นที่ ๒ ไร่

๓.๕ การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๔ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก การลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

ประเด็นเรื่อง	กิจกรรมการเรียนรู้	ระยะเวลา	วิทยากร
๑. การใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่เหมาะสม	๑. บรรยายวิชาการ	๑ ชั่วโมง	๑. นายสมคิด เกาภูทอง ประธาน ศพก. อำเภอลำลูกกา ๒. นายสมควร ปานเถื่อน ๓. เจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
๒. การใช้ปัจจัยในการผลิตข้าว - การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน - การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ชีวภาพทดแทนปุ๋ยเคมี	๑. บรรยายวิชาการ ๒. ฝึกปฏิบัติ	๑ ชั่วโมง ๒ ชั่วโมง	๑. นายชาติรี ระดมเล็ก กรรมการศพก. อำเภอลำลูกกา ๒. เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดิน ปทุมธานี
๓. การใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี - การผลิตขยายและใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - การผลิตขยายและใช้เชื้อราบีวเวอเรีย - การผลิตขยายและใช้เชื้อราเมตาไรเซียม - การผลิตขยายและใช้สารสกัดสะเดา	๑. บรรยายวิชาการ ๒. ฝึกปฏิบัติ	๑ ชั่วโมง ๒ ชั่วโมง	๑. นายเอกรัตน์ จันทศิริ กรรมการศพก. อำเภอลำลูกกา ๒. เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตร จังหวัดปทุมธานี
รวม ๓ วิชา		๗ ชั่วโมง	

๔.๒ หลักสูตรบังคับ การทำเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

ประเด็นเรื่อง	กิจกรรมการเรียนรู้	ระยะเวลา	วิทยากร
๑. การวิเคราะห์ตนเอง / ครอบครัว และบัญชีครัวเรือน	๑. บรรยายวิชาการ	๒ ชั่วโมง	๑. นางสาวพัฒน์นรี เฉลิมญาติวงศ์ กรรมการ ศพก. อำเภอลำลูกกา ๒.เจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์จังหวัดปทุมธานี
๒. การทำอาชีพเสริม เพื่อเพิ่มรายได้	๑. บรรยายวิชาการ ๒. ฝึกปฏิบัติ	๑ ชั่วโมง ๒ ชั่วโมง	๑. นางสาวน้ำอ้อย สมประสงค์ ศพก. เครือข่ายตำบลลำไทร
๓. การทำเกษตรผสมผสาน	๑. บรรยายวิชาการ ๒. ฝึกปฏิบัติ	๑ ชั่วโมง ๒ ชั่วโมง	๑. นายสมคิด เกาภูทอง ประธานกรรมการศพก. อำเภอ ลำลูกกา ๒. นายสมศักดิ์ วิเชียรสมุทร กรรมการศพก. อำเภอลำลูกกา
รวม ๓ วิชา		๘ ชั่วโมง	

๔.๓ หลักสูตรเสริม การจัดทำบัญชีต้นทุนการผลิต จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

ประเด็นเรื่อง	กิจกรรมการเรียนรู้	ระยะเวลา	วิทยากร
๑. เกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นต้น การผลิต ให้พึ่งตนเองด้วยวิธีง่าย ค่อยเป็นค่อยไปตาม กำลัง ให้พอมีพอกิน	๑. บรรยายวิชาการ	๓ ชั่วโมง	๑. นางสาวพัฒน์นรี เฉลิมญาติวงศ์ กรรมการ ศพก. อำเภอลำลูกกา ๒. นายเอกรัตน์ จันทศิริ กรรมการศพก. อำเภอลำลูกกา ๓. นายสมศักดิ์ วิเชียรสมุทร กรรมการศพก. อำเภอลำลูกกา ๔. นายสุชิน ฤกษ์สวัสดิ์ ศพก. เครือข่าย ตำบลบึงคำพร้อย
๒. เกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นกลาง รวมกลุ่มเกษตรกรในรูปแบบต่าง เช่น กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ หรือวิสาหกิจ	๑. บรรยายวิชาการ	๓ ชั่วโมง	๑. นายชาติรี ระดมเล็ก กรรมการศพก. อำเภอลำลูกกา ๒. นายสมศักดิ์ วิเชียรสมุทร กรรมการศพก. อำเภอลำลูกกา
๓. เกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นก้าวหน้า ประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ เพื่อยกระดับ การทำธุรกิจ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ เกษตรกร	๑. บรรยายวิชาการ	๓ ชั่วโมง	๑. นายชาติรี ระดมเล็ก กรรมการศพก. อำเภอลำลูกกา
รวม ๓ วิชา		๙ ชั่วโมง	

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ภาคผนวก)

หลักสูตรของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอลำลูกกา

หลักสูตรที่ ๑ การป้องกันกำจัดศัตรูข้าวโดยวิธีผสมผสาน

เนื่องจากศพก. อำเภอลำลูกกาเป็นที่ตั้งของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบึงทองหลาง ทำให้มีวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตชีวภัณฑ์และสารสกัดจากธรรมชาติ ทำให้เกษตรกรต้นแบบนายสมคิด เกาภูทอง ได้มีความเข้าใจและเรียนรู้การผลิตขยายชีวภัณฑ์และการนำไปใช้ในแปลงเกษตรของตน รวมทั้งยังมีการนำเทคโนโลยีการใช้อินเทอร์เน็ตมาใช้ในแปลงนา

หลักสูตรที่ ๒ การปลูกหมากเหลืองฟอกอากาศ

โดยที่ในพื้นที่นายสมคิด เกาภูทอง ได้เป็นสมาชิกแปลงใหญ่หมากเหลือง หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ได้จัดตั้ง ปี ๒๕๖๓ มีพื้นที่ปลูกหมากเหลือง รวม ๒ ไร่ ๓ งาน เป็นแปลงเรียนรู้การสร้างรายได้เสริมจากการปลูกข้าว

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

เนื่องจากนายสมคิด เกาภูทอง เป็นประธานคณะกรรมการเครือข่ายศพก. อำเภอลำลูกกาและประธานคณะกรรมการเครือข่ายศพก. ระดับจังหวัด ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงมีส่วนร่วมในการประชุมร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัดอยู่เสมอมา

ปี ๒๕๖๘ ประชุมคณะกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับจังหวัด จำนวน ๔ ครั้ง

๑. การประชุมคณะกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับจังหวัด ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ วันจันทร์ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๘ ณ สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี

๒. การประชุมคณะกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับจังหวัด ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ วันอังคารที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ณ ศพก. อำเภอลำลูกกา หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

๓. การประชุมคณะกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับจังหวัด ครั้งที่ ๓/๒๕๖๘ วันศุกร์ที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ ศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรเขตเมืองฟาร์มบ้านรา หมู่ที่ ๗ ตำบลลาดหลุมแก้ว อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

๔. การประชุมคณะกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับจังหวัด ครั้งที่ ๔/๒๕๖๘ วันพฤหัสบดีที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอหนองเสือ หมู่ที่ ๒ ตำบลนพรัตน์ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (ภาคผนวก)

เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และกรรมการแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ นายสมคิด เกาภูทอง ประธานกรรมการเครือข่ายศพก. อำเภอลำลูกกา ได้มีการเตรียมการประชุมหารือกรรมการ ศพก. อำเภอลำลูกกา และกรรมการแปลงใหญ่อำเภอลำลูกกา โดยร่วมกันวิเคราะห์เพื่อการพัฒนา ศพก. และกำหนดแนวทางพัฒนาและแผนการดำเนินงาน ท่านมีแผนการพัฒนาศักยภาพ ศพก. ให้มีการปรับปรุงฐานเรียนรู้ มีการปรับปรุงแปลงเรียนรู้ เรื่อง การลดต้นทุนการผลิตข้าว และโดยท่านมีความสนใจในการการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ เช่น มีการปลูกข้าวที่มีคุณภาพ เหมาะสมกับพื้นที่ เช่น ข้าวหอมปทุมธานี เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการเครือข่ายศพก. และมีการเสนอ ศพก. เครือข่าย เข้าที่ประชุม ซึ่งนายสมคิด เกาภูทอง ในฐานะประธานคณะกรรมการศพก. ได้ร่วม คัดเลือก/รับรองศูนย์เครือข่าย พร้อมให้กรรมการวิเคราะห์ศูนย์เครือข่ายให้มีความเหมาะสม ในการประชุมคณะกรรมการ

เครือข่าย ศพก. แต่ละครึ่ง นายสมคิด เกาภูทอง จะเข้าร่วมประชุมสม่ำเสมอ ในฐานะประธานคณะกรรมการร่วมทั้งการเข้าร่วมงาน Field Day เมื่อมีการจัดในอำเภอต่างๆ รวมถึงการรับรู้ปัญหา และนำเรื่องเข้าที่ประชุมเพื่อให้คณะกรรมการเครือข่ายศพก. ช่วยแก้ปัญหาและรับเรื่องร้องเรียน

บุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนราย ศพก. ส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการเครือข่ายศพก. อำเภอลำลูกกา และกรรมการแปลงใหญ่อำเภอลำลูกกา โดยมีการปรึกษาหารือในการประชุมคณะกรรมการเครือข่ายศพก. และแปลงใหญ่ ครั้งที่ ๑ ของทุกปี

รายชื่อคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศพก.) อำเภอลำลูกกา

๑. นายสมคิด เกาภูทอง	เกษตรกรต้นแบบ	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายเอกรัตน์ จันทศิริ	เกษตรกรผู้นำตำบลบึงคอไห	กรรมการ
๓. นายสมศักดิ์ วิเชียรสมุทร	เกษตรกรผู้นำตำบลพิชอุดม	กรรมการ
๔. นางสาวอรุณ โฉมพระกลับ	เกษตรกรผู้นำตำบลลาดสวาย	กรรมการ
๕. นายชาติรี ระดมเล็ก	เกษตรกรผู้นำตำบลลำลูกกา	กรรมการ
๖. นายบรรเทง ชื่นจรรยา	เกษตรกรผู้นำตำบลบึงคำพร้อย	กรรมการ
๗. นายธงชัย เทียนอร่าม	เกษตรกรผู้นำตำบลบึงทองหลาง	กรรมการ
๘. นายอำนาจ บัณฑิตสุข	เกษตรกรผู้นำตำบลลำไทร	กรรมการ
๙. นางสาวพัฒน์นรี เกลิมญาติวงศ์	เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่าย ด้านเศรษฐกิจพอเพียง	กรรมการ
๑๐. นายเอกสิทธิ์ ปฐพีสินศิริ	เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่าย ด้านเกษตรผสมผสาน	กรรมการ
๑๑. นายสมปอง กลิ่งสุทธิ	เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่าย ด้านไร่นาสวนผสม	กรรมการ
๑๒. นายไพฑูรย์ หนูใหญ่ศิริ	เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่าย ด้านการจัดการดินและปุ๋ยชุมชน	กรรมการ
๑๓. นายสำราญ ช่างเชื่องค์	เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่าย ด้านการจัดการศัตรูพืชชุมชน	กรรมการ
๑๔. นายปลูก คร้ามคงวงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๑๕. นายภูซังค์ แยมไสว	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๑๖. นายชาติชาย จันทน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๑๗. นายประทีป โฉมพระกลับ	ผู้แทนศบก. ลาดสวาย	กรรมการ
๑๘. นางสาวจงดี อ้นจันทร์	สำนักงานเกษตรอำเภอลำลูกกา	ผู้ประสานงาน

๖.๑ การอบรมเกษตรกร

การอบรมเกษตรกรผู้นำตามหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ของ ศพก. ตลอดฤดูกาลผลิตตามแนวทางโรงเรียนเกษตรกร

๑.) การจัดกระบวนการเรียนรู้เกษตรกรผู้นำ ในโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตั้งแต่ ปี ๒๕๕๘ เป็นต้นมา ดังนี้

๑.๑) การจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับเกษตรกร ครั้งที่ ๑ - ๒ ในโครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ประจำปี ๒๕๕๘ วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลบึงทองหลาง หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

๑.๒) การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ ครั้งที่ ๑ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ประจำปี ๒๕๖๐ เรื่อง การการเลี้ยงปลาอินทรี การให้น้ำแก๊พซ์แบบประหยัด และรู้คุณค่า วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลบึงทองหลาง หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

๑.๓) การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ ครั้งที่ ๒ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ประจำปี ๒๕๖๐ เรื่อง การผลิตสารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมี วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลบึงทองหลาง หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำนวนเกษตรกรผู้นำ ๓๐ ราย

๑.๔) การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ ครั้งที่ ๔ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ประจำปี ๒๕๖๐ เรื่อง การจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพและการใช้พันธุ์ข้าวที่เหมาะสมและปัจจัยการผลิต วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลบึงทองหลาง หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำนวนเกษตรกรผู้นำ ๓๐ ราย

๑.๕) การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ ครั้งที่ ๑ / ๒๕๖๒ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ประจำปี ๒๕๖๒ หลักสูตร(บังคับ) เกษตรทฤษฎีใหม่ เรื่อง การทำฮอโมนไข่ การเลี้ยงปลาอินทรี การใช้เครื่องจักรกลการเกษตร หลักสูตร (เสริม) เรื่อง การจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอลำลูกกา บ้านเลขที่ ๓/๑ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำนวนเกษตรกรผู้นำ ๓๐ ราย

๑.๖) การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ ครั้งที่ ๑ / ๒๕๖๓ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ประจำปี ๒๕๖๓ หลักสูตร(บังคับ) การจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การรวมกลุ่มเกษตรกรและการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม เกษตรทฤษฎีใหม่ เรื่อง การปลูกผักตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ และการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ผัก การปลูกผักตามแนวทางเกษตรผสมผสาน และการเตรียมวัสดุปลูกผักอินทรีย์วันศุกร์ที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๓ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอลำลูกกา บ้านเลขที่ ๓/๑ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำนวนเกษตรกรผู้นำ ๓๐ ราย

๑.๗) การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ ครั้งที่ ๑ / ๒๕๖๔ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ประจำปี ๒๕๖๔ หลักสูตรหลัก การผลิตจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง การใช้ปุ๋ยที่ถูกต้อง ปุ๋ยชีวภาพ PGR๒ การเลี้ยงแหนแดงในนาข้าว การทำปุ๋ยหมักโดยไม่พลิกกอง วันอังคารที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอลำลูกกา บ้านเลขที่ ๓/๑ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำนวนเกษตรกรผู้นำ ๓ ราย

๑.๘) การอบรมพัฒนาเกษตรกรผู้นำ เครือข่าย ศพก. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ ในโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๔ วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม

ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอลำลูกกา หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
ประธานศพก. เครือข่าย อำเภอธัญบุรี อำเภอคลองหลวง อำเภอหนองเสือ และอำเภอลำลูกกา ๔๐ ราย

๑.๙) การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ ในโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ประจำปี ๒๕๖๕ หลักสูตรหลัก การเลือกใช้สารเคมีที่ถูกต้อง และปลอดภัย การผลิตและขยายสารชีวภัณฑ์ การเลี้ยงและขยายแมลงหางหนีบ หลักสูตรเสริม smart farmer ในวันพุธที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอลำลูกกา บ้านเลขที่ ๓/๑ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เกษตรกร ๓๐ ราย

๖.๒ พัฒนาทีมงาน

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาตนเองและสมาชิก

๑.) ร่วมประชุมโครงการระบบส่งเสริมฯ แปลงใหญ่ข้าว ปี ๒๕๖๑ ณ ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

๒.) การอบรมพัฒนาเกษตรกรผู้นำ ครั้งที่ ๑ ในโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แร้งบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

อาจด้วยบุคลิกเกษตรกรเป็นเกษตรกรรุ่นใหม่ ที่สนใจเทคโนโลยีที่นำมาเปลี่ยนแปลงพื้นที่ของตนเองลดต้นทุน ทำให้นายสมคิด เงามูทอง ที่แต่เดิมประกอบอาชีพทำนา และรับจ้าง มีการทำเกษตรแบบเดิม เมื่อมีหน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ ศูนย์วิจัยข้าว มาอบรมให้ความรู้ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้นายสมคิด เงามูทอง มีความสนใจที่จะปรับเปลี่ยนพื้นที่และรูปแบบการทำการเกษตร เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพตรงความต้องการตลาด โดยเฉพาะมีการคัดเลือกพันธุ์ข้าวให้เหมาะสมกับพื้นที่ เช่น ข้าวหอมปทุมธานี เป็นต้น

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

นายสมคิด เงามูทอง มีประสบการณ์การทำนามาหลายสิบปี ทำให้ประสบปัญหาต่างๆ มากมาย แต่มีความคิดว่า ถ้ามีการปรึกษา หรือพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ จะทำให้ช่วยลดปัญหาได้ และเนื่องจากนายสมคิด เงามูทอง สนใจให้ที่ใหบริเวณที่อยู่อาศัยเป็นที่ทำการศพก. อำเภอลำลูกกา ซึ่งเป็นสถานที่หน่วยงานต่างๆ มาถ่ายทอดความรู้เป็นประจำ ทำให้สามารถปรึกษากับเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาคเกษตร สร้างการรับรู้และความเข้าใจในการนำเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องมาใช้

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร

นายสมคิด เงามูทอง มีความสนใจเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานภาคการเกษตรอย่างต่อเนื่อง และทำให้ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการลดต้นทุนการผลิตตามหลักวิชาการ การลดการระบาดของศัตรูพืช โดยการใช้การบริหารจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน ทำให้ท่านมีความสามารถในการเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้ในแปลงนาของตน

ปี พ.ศ.	ชื่อองค์ความรู้/เทคโนโลยี/ นวัตกรรม	หน่วยงานเจ้าขององค์ความรู้/ เทคโนโลยี/นวัตกรรม	ผลลัพธ์
๒๕๖๗	เทคโนโลยีการทำนา แบบลดต้นทุนการผลิต	กรมส่งเสริมการเกษตร	เกษตรกรมีการลดต้นทุน
๒๕๖๖	การขยายสารชีวภัณฑ์ด้วย ถังขยายชีวภัณฑ์ระดับชุมชน	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)	สามารถผลิตเชื้อราที่ได้มาตรฐาน และผลิตครั้งละมากๆ ได้
๒๕๖๕	โรงเรือนกางมุ้ง	กรมส่งเสริมการเกษตร	มีการผลิตผักที่ปลอดภัย
๒๕๖๓	ระบบการให้น้ำแบบมินิสปริง เกอร์ในแปลงหมากเหลือง	กรมส่งเสริมการเกษตร	เกษตรกรให้ความสนใจและยอม รับรองความรู้
๒๕๖๓	โรงเรือนกางมุ้ง	กรมส่งเสริมการเกษตร	มีการผลิตผักที่ปลอดภัย
๒๕๖๐	ฐานเรียนรู้ การปรับปรุงบำรุง ดินและการใช้ปุ๋ย	กรมส่งเสริมการเกษตร	เกษตรกรเรียนรู้และสามารถไป ผลิตใช้ในแปลงนาของตน

๑.๑) การใช้เทคโนโลยีประหยัดน้ำ

การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า ในแปลงเรียนรู้การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ระบบการให้น้ำแบบมินิสปริงเกอร์ใช้ในแปลงหมากเหลืองของนายสมคิด เภาภูทอง ทำให้เป็นแหล่งศึกษาดูงานของเกษตรกรในพื้นที่และตำบลใกล้เคียง ในโครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไร่นา ปี ๒๕๖๔ แปลงใหญ่หมากเหลืองตำบลบึงทองหลาง นายสมคิด เภาภูทอง ตำบลบึงทองหลางอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เพื่อเป็นจุดเรียนรู้ของเกษตรกร และบุคลากรที่สนใจเรื่องการใช้น้ำอย่างประหยัด

๑.๒) การปรับพื้นที่ ของ GIZ

ในปี ๒๕๖๖ นายสมคิด เกาภูทอง ได้เข้าร่วมโครงการปรับพื้นที่นา กับ GIZ มาปรับพื้นที่การเกษตรของตนให้มีสภาพพร้อมทำนา ช่วงหลังเก็บเกี่ยวข้าว เดือนมีนาคม - เมษายน ๒๕๖๖

๑.๓) การใช้โดรนในการหว่านเมล็ดพันธุ์ในนาข้าว

เมื่อมีการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field day) เพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ เป็นต้นมา ซึ่งทางสำนักงานเกษตรจังหวัด ได้เชิญบริษัทโดรน มาร่วมจัดนิทรรศการ นายสมคิด เกาภูทอง เกษตรกรต้นแบบ มีความสนใจในการนำเทคโนโลยีการเกษตรนำโดรนมาใช้ในการหว่านข้าวมาปรับใช้ในการทำนาของตน แทนแรงงานคน ที่มีต้นทุนค่าแรงไม่ต่างกัน

๑.๔) การใช้รถฉีดพ่นสารเคมีในนาข้าว

ด้วยนายสมคิด เกาภูทอง ผ่านการอบรม และการศึกษาดูงาน ร่วมประชุมกับหน่วยงานภาคการเกษตร เป็นอย่างดี เมื่อมีเทคโนโลยีการเกษตรเข้ามาลดต้นทุน ทำให้มีความสนใจที่นำมาปรับใช้ในนาของตน จึงได้นำรถฉีดพ่นสารเคมีในนาข้าวมาทดลองในนาของตน โดยการขับรถพ่นสารเคมีทางแซน จะมีการใช้แรงงานเกษตรกร ๑ ราย ในการขับรถพ่นสารเคมีในนา เป็นการประหยัดแรงงานภาคการเกษตร และลดการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร ที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพเกษตรกรต่อไป

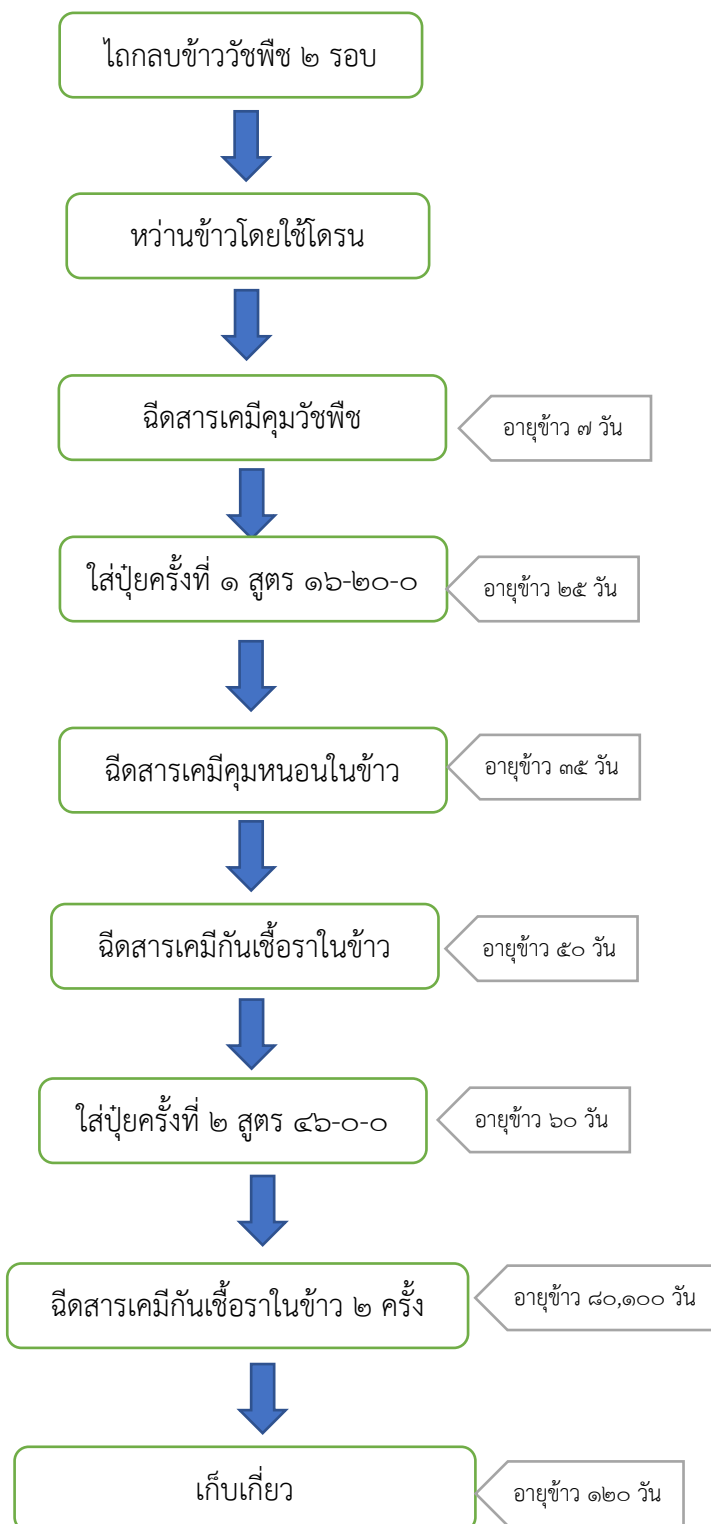

๑.๕) การทำแบบไม่เผา

หลังการเก็บเกี่ยวข้าวในฤดูนาปรัง นายสมคิด เกาภูทอง ยังนำฟางข้าวจากนามาทำเป็นวัสดุคลุมแปลงผักในโรงเรือน และทำกองปุ๋ยหมัก เพื่อใช้ในสวนมะนาวของตน

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน
 นายสมคิด เงามู่ทอง มีการปลูกข้าวปีละ ๒ ครั้ง โดยเป็นการปลูกข้าวหอมปทุม ซึ่งมีการปฏิบัติแต่ละฤดู
 ปลูกข้าว ดังนี้

๓) อธิบายขั้นตอนการทำงานการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น

นายสมคิด เกาฏทอง ให้ความสำคัญการปลูกข้าวที่มีการควบคุมข้าววัชพืช ในการทำนาแต่ฤดูกาลผลิต นายสมคิด เกาฏทอง ยังมีการปลูกข้าวล่อ ให้ข้าววัชพืชของออก และมีการไถกลบ จำนวน ๓ รอบ ก่อนการผลิตข้าวจริง เมื่อก่อนหว่านข้าว นายสมคิด เกาฏทอง จะมีการเลือกสารเคมีในการควบคุมข้าววัชพืช ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ก่อนและหลังข้าวออก เมื่อมีการปลูกข้าวหอมปทุมธานีแล้ว จะมีข้าววัชพืชเจริญเติบโตในนาข้าว ทำให้ผลผลิตข้าว ลดลง นายสมคิด เกาฏทอง มีการบริหารจัดการข้าววัชพืช โดยการจ้างแรงงานเกษตรกรในการตัดข้าววัชพืช ในแปลงนาของตน หลังระยะข้าวออกรวง ทำให้เมื่อถึงระยะเวลาเก็บเกี่ยว จะทำให้เมื่อไปขายข้าวที่ลานรับซื้อข้าว ทำให้ราคาข้าวมีราคาที่สูงขึ้น เนื่องจากไม่มีข้าววัชพืชติดมา

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยี มาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด	๓	ชนิด ประกอบด้วย
๑.๑) ข้าว	พื้นที่ปลูกจำนวน	๘๐ - ๐ - ๐ (ไร่-งาน-วา)
๑.๒) หมากเหลือง	พื้นที่ปลูกจำนวน	๒ - ๐ - ๐ (ไร่-งาน-วา)
๑.๓) มะนาวแป้น	พื้นที่ปลูกจำนวน	๑ - ๐ - ๐ (ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด - ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑)	จำนวน.....(หน่วย.....)
๒.๒)	จำนวน.....(หน่วย.....)
๒.๓)	จำนวน.....(หน่วย.....)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด - ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑)	จำนวน.....(ตัว)
๓.๒)	จำนวน..... (ตัว)
๓.๓)	จำนวน..... (ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด - ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑)	จำนวน.....(หน่วย.....)
๔.๒)	จำนวน.....(หน่วย.....)
๔.๓)	จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้

๑) สินค้า	๓	ชนิด	มีต้นทุนการผลิต ดังนี้
๑.๑) ข้าว	เป็นเงิน	๔,๔๒๖ บาท/ไร่/	๘,๘๕๒ บาท/ไร่/ปี
๑.๒) หมากเหลือง	เป็นเงิน	๕,๐๕๐ บาท/ไร่	๓๐,๓๐๐ บาท/ไร่/ปี
๑.๓) มะนาวแป้น	เป็นเงิน	๖๓๕ บาท/ไร่	๗, ๖๒๐ บาท/ไร่/ปี
รวมต้นทุนการผลิต	๔๖,๗๗๒	บาท/ไร่/ปี	
รายได้	๑๐๔,๒๕๐	บาท/ไร่/ปี	

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ -
เฉลี่ยรายได้วันละ - บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ -
เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ - บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน ระบุ

- หมากเหลืองชุดล้อม เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๒๘,๐๐๐ บาท/เดือน รายได้ทั้งปี ๘๔,๐๐๐ บาท/ปี/ไร่
- มะนาวแป้น เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๘๗๕ บาท/เดือน รายได้ทั้งปี ๑๐,๕๐๐ บาท/ปี/ไร่

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ข้าวหอมปทุม
เฉลี่ยรายได้ปีละ ๗๘๐,๐๐๐ บาท/ปี รายได้ทั้งปี ๙,๗๕๐ บาท/ปี/ไร่

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

๑) มีรายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร มีผลผลิตที่มีคุณภาพ มีการประกอบอาชีพทางการเกษตรที่ยั่งยืน มีการลดต้นทุนการผลิตและนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในพื้นที่ตนเอง

๒) ช่วยลดต้นทุนการผลิต มาจากการนำเทคโนโลยีที่ช่วยลดต้นทุน

๓) เกษตรกรในพื้นที่และใกล้เคียงได้สนใจ มาเรียนรู้ เพื่อนำไปแก้ปัญหาในพื้นที่ของตนเอง

๔) เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรที่สนใจปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิมมาเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี / นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

๓.๑.๑ Bio-Economy เช่น ใช้พันธุ์ดี / สร้างแบรนด์เป็นของตนเอง / ช่องทางการจำหน่ายผ่าน E-Commerce พัฒนาบรรจุภัณฑ์ / ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการผลิต เป็นต้น

๑.) ศพก. อำเภอลำลูกกา มีการนำระบบการให้น้ำแบบมินิสปริงเกอร์ในแปลงใหญ่หมากเหลืองของนายสมคิด เภาภูทอง ในโครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการใช้น้ำระดับไรนา ปี ๒๕๖๔ ซึ่งการให้น้ำแบบมินิสปริงเกอร์จะเป็นสปริงเกอร์ที่มีขนาดเล็กที่สุด เป็นระบบการให้น้ำที่มีประสิทธิภาพ โดยน้ำจะถูกพ่นออกจากหัวฉีดพ่นฝอยที่ติดตั้งอยู่บนท่อแขน ซึ่งจะรับน้ำจากท่อประธานที่ต่อมาจากเครื่องสูบน้ำ และระบบการให้น้ำแบบมินิสปริงเกอร์ เป็นระบบที่ใช้แรงดัน ๑๐ - ๒๐ เมตร และมีอัตราการไหลของหัวจ่ายน้ำ ๓๕ - ๓๐๐ ลิตร ต่อชั่วโมง มีแรงดันอยู่ที่ ๑.๕ - ๕.๐ บาร์ จุดเด่นของหัวมินิสปริงเกอร์ บังคับทางออกของน้ำให้มีขนาดเล็ก ข้อแตกต่างจากหัวจ่ายแบบอื่นๆ ที่ค่อนข้างจะเด่น คือ มีส่วนที่หมุนได้ที่เรียกว่า ไบหมุน ซึ่งเป็นตัวทำให้น้ำกระจายออกเป็นวงกว้าง ได้ดีกว่าสเปรย์ขนาดเล็กแบบอื่น ทำให้มีบริเวณพื้นที่เปียกมาก

เริ่มจากการเปิด - ปิด คอนโทรลเลอร์ที่อาจสั่งการด้วยสัญญาณไวไฟ จากโทรศัพท์และการเปิดปิดด้วยมือ ซึ่งคอนโทรลเลอร์มีหน้าที่ในการสั่งน้ำให้เครื่องสูบน้ำทำงาน พร้อมส่งวาล์วไฟฟ้าทำงาน เปิด - ปิด

สลับกันไป สามารถตั้งเวลาแต่ละโซน ซึ่งระบบการให้น้ำของนายสมคิด เกาฏทอง ในแปลงหมากเหลือง มี ๔ โซน ในพื้นที่แปลงหมากเหลือง จำนวน ๓ ไร่ ซึ่งเกษตรกรสามารถเลือกการให้น้ำแต่ละโซน หรือสั่งการด้วย โทรศัพท์มือถือ ที่มีสัญญาณไวไฟ ที่มีการตั้งเวลาการให้น้ำเวลาเท่าใด และระยะเวลานานกี่ชั่วโมง เป็นต้น ทำให้สามารถประหยัดเวลาในการดูแลสวน และไปปฏิบัติงานอื่นได้

๓.๑.๒ Circular Economy เช่น ทำปุ๋ยจากวัสดุเหลือใช้ / ปรับปรุงบำรุงดิน/ สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ /Zero waste เป็นต้น

๑) ศพก. อำเภอลำลูกกา เป็นแหล่งอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ความรู้การผลิตน้ำหมักชีวภาพ และการผลิตปุ๋ยหมักแบบไม่กลับกอง ตามหลักสูตรการเรียนรู้ โดยได้เชิญวิทยากรจากสถานีพัฒนาที่ดิน ปทุมธานี มาอบรมเกษตรกรผู้นำประจำทุกปี

ในการจัดกระบวนการเรียนรู้เกษตรกรผู้นำ ครั้งที่ ๑ ปี ๒๕๖๖ ได้จัดอบรมเกษตรกร เรื่อง การทำปุ๋ยหมักไม่กลับกอง และน้ำหมักชีวภาพ ณ ศพก. เครือข่าย ประมง ปี ๒๕๖๔ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โดยมีเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานีเป็นวิทยากรดำเนินกิจกรรม

๓.๑.๓ Green Economy เช่น ลดการใช้สารเคมี/ ใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนปุ๋ยเคมี/ การกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีธรรมชาติ ไม่กระทบกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

นายสมคิด เงามูทอง มีความสนใจที่จะควบคุมหนอนหัวดำในแปลงมะพร้าวของตน โดยการรับการสนับสนุนแผนเขียนบรคองจากสำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี นำมาปล่อยในสวนมะพร้าวของตนเอง

ศพก. อำเภอลำลูกกา เป็นที่ตั้งศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบึงทองหลาง ที่ได้รับการสนับสนุนถึงขยายชีวภัณฑ์ระดับชุมชน จากหน่วยงานมาผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ นอกจากนี้มีการผลิตขยายสารชีวภัณฑ์เชื้อราได้แก่ เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราเมตาไรเซียม เชื้อราบีวเวอร์เรีย สารสกัดสะเดา แจกจ่ายเกษตรกรในพื้นที่และเกษตรกรผู้ปลูกข้าว

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.

๓.๒.๑ สุขภาพเกษตรกร ทำให้ลดการเจ็บป่วยจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร

๓.๒.๒ เกษตรกร มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ การทำกองปุ๋ยหมักแบบไม่กลับกอง การนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์

๓.๒.๓ เกษตรกรให้ความสนใจในการร่วมรณรงค์หยุดเผา เพื่อลดฝุ่น PM ๒.๕

๓.๒.๔ เกษตรกรเกิดการเรียนรู้และเข้าใจในการนำวัสดุเหลือใช้ เช่น ฟางข้าว นำมาใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

เนื่องจากเกษตรกรได้ส่งสมประสบการณ์การทำงานเกษตรมาหลายปี ทั้งด้านการเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานต่างๆ ในภาคเกษตร ทำให้มีความรู้และทักษะด้านการเกษตรเป็นอย่างดี

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

ศพก. อำเภอลำลูกกา เป็นแหล่งเรียนรู้และมีเกษตรกรมาศึกษาดูงาน ที่โดดเด่น เป็นแปลงเรียนรู้ การผลิตหมากเหลือง การทำน้ำหมักชีวภาพ และศูนย์เครือข่ายทั้ง ๑๖ ศูนย์ ที่ยังเป็นจุดศึกษาดูงาน ที่ถ่ายทอดความรู้

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

นายสมคิด เงามูทอง ในฐานะประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอลำลูกกา มีความเข้าใจปัญหาเกษตรกรในพื้นที่และตำบลต่างๆ ในอำเภอลำลูกกา เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการเครือข่ายศพก. ระดับอำเภอแต่ละครั้ง จะมีการนำการทำเกษตรของตน และแปลงเกษตรกรในพื้นที่มาพูดคุย พร้อมหาแนวทางแก้ไขปัญหา และปัญหาใดที่ยังไม่สามารถร่วมแก้ไขได้จะนำเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการเครือข่ายศพก. ระดับจังหวัดต่อไป

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

เนื่องจากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอลำลูกกา มีความด้านสถานที่ในการจัดประชุมและอบรมเกษตรกรผู้นำ ทำให้มีหน่วยงานภาคเกษตร ได้นำสื่อประชาสัมพันธ์มาเผยแพร่ให้แก่เกษตรกรที่มาใช้บริการ

ความพร้อมของสื่อ ในการถ่ายทอดความรู้ภายในศพก. อำเภอลำลูกกา

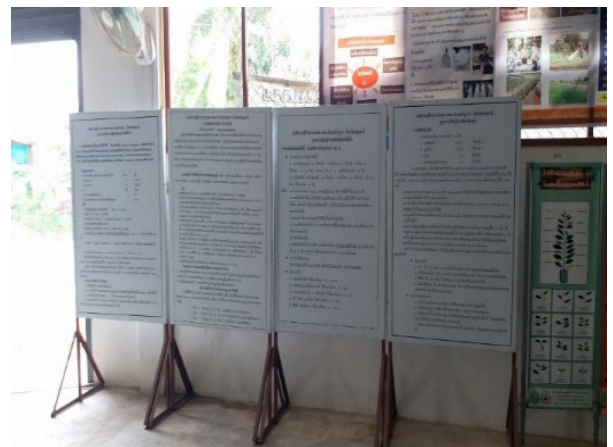
(๑) การได้รับการสนับสนุน ปี ๒๕๖๓ กิจกรรมพัฒนาศักยภาพ ศพก. หลัก ในโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

(๒) ป้ายฐานเรียนรู้ ศพก. จำนวน ๑๔ ป้าย ได้รับการสนับสนุน ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

(๓) ป้ายองค์ความรู้
- การผลิตและขยายสารชีวภัณฑ์

- สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี สนับสนุนการจัดทำป้าย องค์ความรู้การตรวจวิเคราะห์ดิน

- การติดโปสเตอร์ ไวนิล สื่องานด้านอารักขาพืช ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖

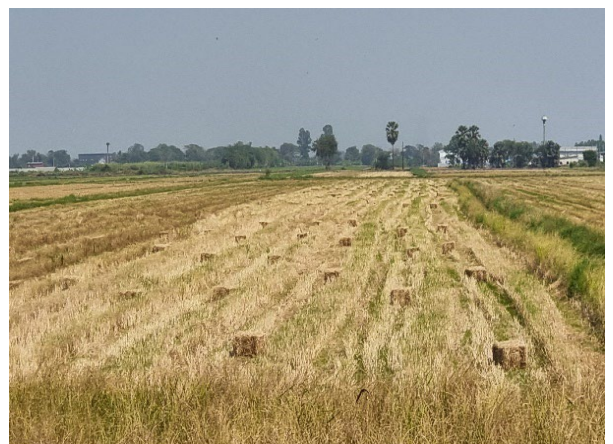

- เอกสาร สื่อไวนิลด้านประมง และหน่วยงานต่างๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชนหรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร

นอกจากนี้เกษตรกรในพื้นที่หมู่ที่ ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ได้เห็นความสำคัญ การนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร มาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด มีการอัดฟางหลังเก็บเกี่ยวฤดูนาปรัง เพื่อจำหน่ายเป็นอาหารสัตว์ ปุ๋ยคอก เป็นรายได้เสริมเกษตรกร

ด้วยนายสมคิด เกาภูทอง และภรรยา มีความขยันหมั่นเพียร ประกอบอาชีพการเกษตร นอกจากการทำนา ปลูกหมากเหลืองเป็นอาชีพเสริมของครัวเรือน นายสมคิด เกาภูทอง ยังมีความสนใจการทำสวนมะนาวในวงซีเมนต์ เป็นรายได้เสริมของครอบครัวอีกทางหนึ่ง และเข้าร่วมประกวดผลผลิตทางการเกษตร ระดับจังหวัด และได้รับรางวัลชนะเลิศระดับจังหวัด เป็นที่ยอมรับว่าผลผลิตมะนาวแป้น ของนายสมคิด มีคุณภาพ

เกษตรกรที่มารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรต่างๆ อาทิเช่น การผลิตน้ำหมักชีวภาพ การผลิตและขยายชีวภัณฑ์ การปลูกพืชผักสวนครัว ตามแนวหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น มีการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์บางส่วน และบางรายสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งหมด

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

๑.) นายสมคิด เภาภูทอง แต่เดิมได้รับตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ได้ใช้ที่อยู่ของตนเป็นที่ตั้ง สำนักงานคณะกรรมการหมู่บ้าน หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

๒.) การเข้าร่วมโครงการขยายผลโครงการลำลูกกาพาหมู่บ้านให้ยั่งยืนด้วยความพอเพียง พาคครัวเรือนเป็นสุข ซึ่งเป็นโครงการของหน่วยงานปกครองอำเภอลำลูกกา ที่มีอาบรรมประชาชนในพื้นที่ตำบล บึงทองหลาง จำนวน ๖๕ ราย รวมทั้งการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น ผักสวนครัว จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง และการผลิตสารชีวภัณฑ์ โดยนายเอกรัตน์ จันทรศิริ กรรมการศวก. อำเภอลำลูกกา เป็นวิทยากรในการบรรยาย ในวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๖ ณ ศวก. อำเภอลำลูกกา หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

๓.) การใช้ศพก. อำเภอลำลูกกา เป็นสถานที่ประชาสัมพันธ์ และจัดประชุมกลุ่มผู้ใช้น้ำของโครงการชลประทานรังสิตใต้

(๔) การประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารแก่สมาชิกอย่างสม่ำเสมอ

วิธีการประชาสัมพันธ์	อธิบายรายละเอียด
ประชุมกลุ่มผู้ใช้น้ำ	ประชุมกลุ่มผู้ใช้น้ำ โดยมีเจ้าหน้าที่กรมชลประทานเป็นพี่เลี้ยง ชี้แจงสถานการณ์น้ำปัจจุบัน รับฟัง ถาม-ตอบ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกัน
หนังสือประชาสัมพันธ์	มีหนังสือประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือมายังเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน สถานการณ์น้ำฤดูแล้ง - ฤดูฝน

(มีภาพประกอบการประชาสัมพันธ์ในแต่ละรูปแบบ)

การคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่นประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ของกลุ่มบริหารการใช้น้ำคลองซอย ๙ สายกลาง ตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โดยฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๒ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตใต้ สำนักงานชลประทานที่ ๑๑ โดยนายสมคิด เภาภูทอง ประธานศพก. อำเภอลำลูกกา ให้ข้อมูลด้านการปลูกข้าวและแปลงหมากเหลือง รวมทั้งข้อมูลการจัดกระบวนการเรียนรู้โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอลำลูกกา ที่ผ่านมาประกอบการคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน

๔.) การน้อมนำแนวทางพระราชดำริฯ ด้านเศรษฐกิจพอเพียง/ศาสตร์พระราชา พ่อ ร.๙ ขยายต่อพ่อ ๑๐

เนื่องจากเกษตรกรต้นแบบ นายสมคิด เภาภูทอง มีความสนใจการทำเกษตรตามแนวทางเกษตรพอเพียง ตามศาสตร์พระราชา จึงได้เข้าร่วมโครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมีเพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน โดยใช้สถานที่ ศพก. หลักของอำเภอลำลูกกา เป็นสถานที่ ตั้งจุดดำเนินการกิจกรรม/โครงการ ที่ทำการกลุ่มสมาชิกชุมชนน้ำหมักสามัคคี มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์ และนำน้ำหมัก

ชีวภาพที่ผลิตไปปรับปรุงดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ เพื่อเพิ่มผลผลิตเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรและลดรายจ่ายจากการซื้อปุ๋ยเคมี และสารเคมีทางการเกษตร เป็นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ของเกษตรกร และประชาชนในชุมชน ในการประยุกต์ใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) (ภาคผนวก)

นายสมคิด เกาภูทอง ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง ประธานกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอลำลูกกา ซึ่งมีประวัติการดำรงตำแหน่งประธานกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอลำลูกกา ดังนี้

๑. คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี ที่ ๑๑๖๐๑/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับอำเภอ ณ วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

- ดำรงตำแหน่ง ประธานกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอลำลูกกา

๒. คำสั่งกรมส่งเสริมการเกษตร ที่ ๑๔๑๐/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ระดับจังหวัด ณ วันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

- ดำรงตำแหน่งกรรมการ ในคณะกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จังหวัดปทุมธานี

๓. คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี ที่ ๙๘๒๐/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับอำเภอ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓

- ดำรงตำแหน่ง ประธานกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอ ลำลูกกา

๔. คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี ที่ ๑๑๖๑๕/๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับอำเภอ ณ วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๕

- ดำรงตำแหน่ง ประธานกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอ ลำลูกกา

๕. ดำรงตำแหน่ง ประธานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. ระดับจังหวัด ตั้งแต่ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙

๖. ดำรงตำแหน่ง เภรัญญิก คณะกรรมการเครือข่าย ศพก. ระดับเขต ตั้งแต่ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน (ภาคผนวก)

นายสมคิด เงามูทอง ในฐานะประธานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. อำเภอลำลูกกา และตำแหน่ง เกษตรกรต้นแบบ ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ที่ปรากฏชัด ได้แก่ การใช้สถานที่ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอลำลูกกาจัดงานวันจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field day) ตั้งแต่ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด ดังนี้

๑.) การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field day) และบริการการเกษตร เพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ ปี ๒๕๕๙ ในวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอลำลูกกา หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

๒.) การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field day) และบริการการเกษตร เพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ ปี ๒๕๖๐ ในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอลำลูกกา หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

๓.) การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field day) และบริการการเกษตร เพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ ปี ๒๕๖๑ ในวันอังคารที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอ ลำลูกกา หมู่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

๔.) การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field day) และบริการการเกษตร เพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ ปี ๒๕๖๒ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอลำลูกกา หมู่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

๕.) การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field day) และบริการการเกษตร เพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ ปี ๒๕๖๔ ในวันจันทร์ที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอ ลำลูกกา หมู่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

๖.) การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field day) และบริการการเกษตร เพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ ปี ๒๕๖๕ ในวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๕ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอลำลูกกา หมู่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

เนื่องจากนายสมคิด เกาภูทอง ในอดีตดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๕ รวมระยะเวลา ๕ ปี นอกจากนี้ยังได้รับตำแหน่งภาคการเกษตร ดังนี้

(๑) ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอลำลูกกา ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕

(๒) ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จังหวัดปทุมธานี ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

(๓) ประธานศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบึงทองหลาง

(๔) ประธานวิสาหกิจชุมชนศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบึงทองหลาง

(๕) กรรมการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรรมผลิตข้าวบรรจุถุงตราชาวนา

(๖) รองประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่หมากเหลืองตำบลบึงทองหลาง จัดตั้งปี ๒๕๖๓

(๗) ประธานศูนย์ข้าวชุมชนตำบลบึงทองหลาง

(๘) ประธานศูนย์ข้าวชุมชน ระดับจังหวัด

(๙) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตำบลบึงทองหลาง ในคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรอำเภอ

(อกขอ.)

นอกจากนี้ นายสมคิด เกาภูทอง ยังมีจิตสาธารณะ ในการร่วมงานบุญต่างๆ

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

นายสมคิด เกาภูทอง และครอบครัวมีบุคลิกที่เสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม โดยดูจากการให้ใช้พื้นที่บริเวณที่พักอาศัยเป็นที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอลำลูกกา ที่สามารถทำประโยชน์ในการถ่ายทอดความรู้จากหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน และนายสมคิด เกาภูทอง ยังเป็นผู้เสียสละเวลาในการประกอบอาชีพ และทรัพย์บางส่วนในการร่วมจัดงานของกรมส่งเสริมการเกษตร หน่วยงานชลประทาน ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี เป็นต้น อย่างต่อเนื่องและเสมอมา นอกจากนี้ จากการที่มีการเปิดโอกาสให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ ที่มีการบูรณาการกับหน่วยงานต่างๆ เข้ามาสนับสนุนการดำเนินงาน ตลอดจนเชื่อมโยงการถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกร สอดคล้องกับฐานเรียนรู้กับศพก. หลัก ของอำเภอ และแปลงเรียนรู้ของเกษตรกรต้นแบบ อาทิเช่น โรงเรือนปลูกผักกางมุ้ง ขนาด ๖ x ๒๐ เมตร สวนมะนาวในวงซีเมนต์ รวมทั้งแปลงเกษตรผสมผสานของนายสมคิด เกาภูทอง ทำให้เกิดเป็นแหล่งเรียนรู้กับเกษตรกรที่สนใจ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปแก้ปัญหาในการประกอบอาชีพของตน และมีการปฏิบัติที่ดีของเกษตรกรต้นแบบตามฐานเรียนรู้ทำให้เกิดแปลงเรียนรู้ที่เป็นตัวอย่างในการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ทั้งในด้านการนำเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ เช่น การได้รับการสนับสนุนถึงขยายชีวภัณฑ์ระดับชุมชน การทำการเกษตรแบบผสมผสาน และโรงเรือนปลูกผักกางมุ้งที่เป็นตัวอย่างการลดรายจ่ายและเป็นรายได้เสริมในครอบครัว

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

- ๕.๑ ขยัน
- ๕.๒ ประหยัด
- ๕.๓ รับผิดชอบต่อหน้าที่
- ๕.๔ มีความซื่อสัตย์

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย

เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอลำลูกกา และ ประมงอำเภอลำลูกกา

๑. นางสาวศศิธร โคโตเกษตรอำเภอลำลูกกา
๒. นางอชดา มนต์เทัญ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๓. นายอรรถพร ปิ่นปิติ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๔. นางสาวจงดี อันจันทร์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๕. นายประสพโชค รื่นสุข นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๖. นางสาวปริญญ์ สุขสดเขียว เจ้าพนักงานธุรการชำนาญการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

- ๒.๑ การสัมภาษณ์เกษตรกร ตามแบบรายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
- ๒.๒ การสังเกต
- ๒.๓ การตั้งคำถามปลายเปิด

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

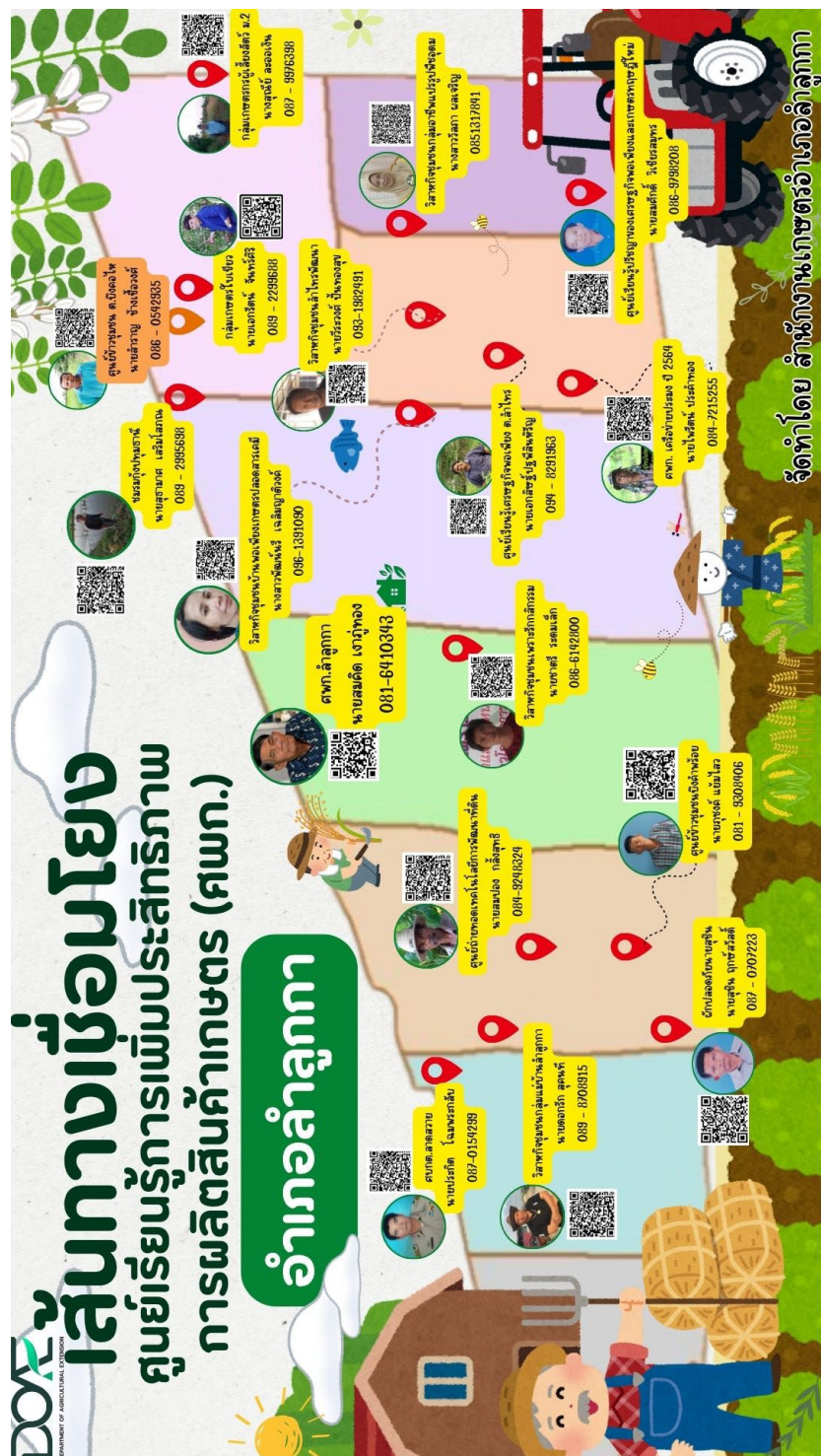
- ๓.๑ การขาดงบประมาณที่สนับสนุน
- ๓.๒ การขาดแรงงาน

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

แผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย

ภาคผนวก

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก.

หลักสูตร : การป้องกันกำจัดศัตรูข้าวโดยวิธีผสมผสาน

วัตถุประสงค์หลักสูตร

๑. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความเข้าใจการบริหารจัดการศัตรูข้าว
๒. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้และมีทักษะการบริหารจัดการศัตรูข้าว
๓. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการศัตรูข้าว

บุคคลเป้าหมาย

๑. เกษตรกรที่สนใจมาเรียนรู้การปลูกข้าว
๒. หน่วยงานราชการที่มาศึกษาดูงาน
๓. นักเรียน นักศึกษา จากสถานศึกษา

เนื้อหาวิชาโดยสรุป

๑. ปลูกพืชและดูแลให้แข็งแรงสมบูรณ์ซึ่ง ได้แก่
 - ใช้เมล็ดพันธุ์ดีปราศจากเมล็ดวัชพืชปะปน, ต้านทานโรค-แมลง
 - เตรียมดินและกีดวัชพืชอย่างถูกต้อง
 - ใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับชนิดดินและพันธุ์ข้าว
 - ระดับน้ำประมาณ ๑๕ ซม.

๒. ลงสำรวจตรวจแปลงนาทุกอาทิตย์

จำเป็นอย่างยิ่งที่เกษตรกรจะต้องลงตรวจแปลงนาอย่างน้อยอาทิตย์ละ ๑ ครั้ง โดยสำรวจตรวจตราอย่างใกล้ชิดว่าสภาพของข้าวเป็นอย่างไร ระดับน้ำ ปุ๋ย เพียงพอเหมาะสมแล้วหรือยัง ปริมาณสัดส่วนของศัตรูพืชและศัตรูธรรมชาติ สภาพดินฟ้าอากาศ เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างถูกต้อง การสำรวจนี้เพื่อประเมินสภาพนิเวศวิทยาในแต่ละช่วงการเจริญเติบโตของข้าว

๓. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ

โดยปกติในนาข้าวเขตร้อนทั่ว ๆ ไป ปริมาณศัตรูธรรมชาติของศัตรูพืช เช่น แมงมุม แมลงปอ มวนดูดไข่ จิงโจ้น้ำ แตนเบียน เชื้อจุลินทรีย์และสัตว์อื่น ๆ อีกมากมายหลายชนิด มีอยู่อย่างเพียงพอที่จะควบคุมศัตรูข้าว ซึ่งมีชนิดที่สำคัญอยู่ไม่กี่ชนิดเท่านั้น สมดุลของธรรมชาตินี้ จะถูกทำลายลงหากเกษตรกรใช้สารเคมีอย่างไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะสารในกลุ่มไพรีทรอยด์และออกาโนฟอสเฟต ซึ่งมีพิษกว้างขวาง ทำลายสิ่งที่มีชีวิตทุกชนิดในนาข้าว ซึ่งในที่สุดจะมีผลให้เกิดการระบาดของแมลงเพิ่มขึ้น ในช่วง ๓๐ วัน หลังจากปลูกข้าวแล้ว ไม่ควรใช้สารฆ่าแมลงใด ๆ ทั้งสิ้น

๔. ให้เกษตรกรเป็นผู้จัดการที่ดีหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินกิจการด้วยตนเอง

เมื่อเกษตรกรสามารถวิเคราะห์สภาพนิเวศวิทยาในนาข้าวและมีการตัดสินใจอย่างถูกต้อง ก็จะมีผลให้การผลิตประสบผลสำเร็จ ต้นทุนการผลิตลดลง ไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมเนื่องจากสารเคมีเกษตรกรสามารถยืนอยู่ได้ด้วยตนเอง และประกอบการเกษตรกรรมที่ยั่งยืนในที่สุด

วิธีการอบรม (เช่นการบรรยาย การสาธิต การฝึกปฏิบัติ เป็นต้น)

๑. การบรรยาย พร้อมฉายสไลด์
๒. การสาธิตวิธีฉีดพ่นสารเคมี โดยใช้รถทางเดินฉีดพ่น
๓. การศึกษาเรียนรู้แปลงข้าว

สื่อที่ใช้ในการอบรม

๑. สื่อในการฝึกปฏิบัติ อาทิ รถฉีดพ่นสารเคมีทางการเกษตร อุปกรณ์ตรวจวินิจฉัยแมลง เชื้อราในข้าว
๒. เครื่องฉายสไลด์ พร้อมจอ
๓. เครื่องเสียงพร้อมลำโพง
๔. เอกสารการปลูกข้าว
๕. โต๊ะ เก้าอี้

ประโยชน์ที่ผู้เรียนรู้จะได้รับ

๑. ผู้เรียนได้รับความรู้ในการปลูกข้าว
๒. ผู้เรียนทราบถึงประโยชน์ของการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวโดยวิธีผสมผสาน
๓. ผู้เรียนสามารถนำไปปฏิบัติใช้หลังเข้ารับการอบรม

หลักสูตร : การปลูกหมากเหลืองฟอกอากาศ

วัตถุประสงค์หลักสูตร

๑. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความเข้าใจวิธีการปลูกหมากเหลืองฟอกอากาศ
๒. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้จากการดูงานในแปลงหมากเหลือง
๓. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเห็นความสำคัญของประโยชน์การปลูกหมากเหลืองฟอกอากาศ

บุคคลเป้าหมาย

๑. เกษตรกรที่สนใจมาเรียนรู้การปลูกหมากเหลือง
๒. หน่วยงานราชการที่มาศึกษาดูงาน
๓. นักเรียน นักศึกษา จากสถานศึกษา

เนื้อหาวิชาโดยสรุป

การปลูกหมากเหลือง

หมากเหลืองสามารถขยายพันธุ์ และปลูกได้ ๒ วิธี คือ การปลูกด้วยเมล็ด และการแยกหน่อปลูก เป็นพืชที่ต้องการดินร่วน ทนต่อสภาพแห้งแล้งได้ดี ปลูกได้ทั้งในที่ร่ม และพื้นที่กลางแจ้ง แต่ทั่วไปจะเป็นพืชชอบแสงรำไร และสภาพอากาศไม่ร้อนมาก จึงนิยมปลูกในกระถางเพื่อประดับในอาคารหรือในที่ร่มเป็นส่วนใหญ่

การเตรียมดิน และแปลงปลูก

๑. ดินสำหรับปลูกในกระถาง ควรผสมวัสดุอินทรีย์อื่น เพราะจะช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และช่วยเก็บกักน้ำไม่ให้ระเหยง่าย ช่วยรักษาความชื้นในดินได้นาน เพราะการปลูกในกระถางความชื้นจะสูญเสียง่าย ดินใช้ปลูกให้ผสมกับปุ๋ยคอก แกลบดำ ขุยมะพร้าว อัตราส่วน ๑:๒:๑:๐.๕:๐.๕ โดยใช้ดินร่วนเป็นหลัก แล้วคลุกผสมให้เข้ากัน ก่อนบรรจุใส่กระถาง

๒. แปลงปลูกพื้นที่แปลงปลูกในที่โล่งแจ้ง ให้กำจัดวัชพืชออกก่อน หลังจากนั้น หว่านด้วยปุ๋ยคอกแกลบดำ อัตราอย่างละ ๑ กิโลกรัม/ตารางเมตร พร้อมพรวนให้เข้ากัน ก่อนนำลงปลูก

การเพาะเมล็ด

นำผลแก่จัดหรือผลที่แห้งบนต้นมาผ่าไว้ ๑-๒ เดือน เพื่อให้เมล็ดพักตัว ก่อนนำลงเพาะนำแปลงเพาะที่ใช้วัสดุปลูกอย่างเดียวกันกับการปลูกในกระถาง โดยใช้ทั้งผล ไม่ต้องแกะเปลือกออก เมื่อเมล็ดงอก ให้ดูแลจนกว่าต้นจะสูง ๓-๕ เซนติเมตร ก่อนย้ายเพาะดูแลต่อในกระถางหรือถุงเพาะชำ นอกจากนั้น อาจเพาะเมล็ดลงในถุงหรือกระถางเพาะ ๓-๕ เมล็ด แล้วดูแลจนต้นโตในกระถาง ค่อยนำไปจัดวาง

การแยกหน่อ

ให้เลือกหน่อที่มีความสูงไม่ต่ำกว่า ๓๐ เซนติเมตร แยกมาเพาะต่อในกระถาง หรือนำลงปลูกในแปลง โดยชุด และตัดแยกให้มีรากติดมาเท่านั้น

การให้น้ำ

- การปลูกในกระถาง ควรให้น้ำอย่างน้อยทุกๆ ๓ วัน ในปริมาณพอชุ่ม
- การปลูกในแปลง ควรให้น้ำอย่างน้อยทุกๆ ๕-๗ วัน

การใส่ปุ๋ย

ให้ใส่ปุ๋ย ๒ ครั้ง/ปี โดยเน้นปุ๋ยคอกเป็นหลัก และให้ปุ๋ยเคมีเสริมเล็กน้อย ในสูตร ๑๖-๘-๘ ประมาณ ๑ หยิบมือ/ต้น ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับขนาดลำต้นเป็นสำคัญ

ประโยชน์หลากหลาย

๑. หมากเหลียงนิยมปลูกทั้งในแปลงจัดสวน การด้านภูมิทัศน์ และการปลูกในกระถางเพื่อเป็นไม้ประดับ เนื่องจากมีทรงพุ่มสวยงาม ทางใบยาว โค้งย้อยลงดิน แผ่นใบมีสีเหลืองอมเขียวสวยงาม ทั้งนี้ การปลูกในกระถาง ควรวางกระถางในพื้นที่ร่มหรือมีแสงแดดไม่ส่องทั้งวันหรือมีแสงรำไร อาทิ การวางกระถางภายในบ้าน หน้าบ้านที่มีร่ม หรือวางไว้ข้างบ้านที่มีร่มในบางครั้ง เพราะการปลูกในกระถางจะสูญเสียความชื้นได้ง่ายกว่าการปลูกลงแปลง

๒. ใช้ปลูกเพื่อเป็นไม้มงคล โดยมีความเชื่อต่างๆ ได้แก่

- หมากเหลียงช่วยให้ผู้คนเกิดความเคารพ และเชื่อฟังในตน เหมือนก้านใบหมากเหลียงที่โค้งโน้มลง รวมถึงทำให้สมาชิกในบ้านเป็นผู้มีจิตใจดี จิตใจงดงาม มีความอ่อนน้อมถ่อมตน

- หมากเหลียงมีก้าน และใบสีเหลืองอมเขียวหรือบางต้นมีสีเหลืองทอง ช่วยส่งเสริมให้เกิดความร่ำรวย มีโชคลาภให้แก่ผู้ปลูกหรือสมาชิกภายในบ้าน

๓. หมากเหลียงนอกจากจะปลูกเพื่อการประดับแล้ว เกษตรกรบางรายยังปลูกเพื่อตัดก้านใบส่งขายสร้างรายได้เช่นกัน ก้านใบที่จำหน่ายถูกใช้สำหรับจัดตกแต่งในพิธีต่างๆ อาทิ งานมงคล งานเทศกาลชุมชน และงานสำคัญของทางราชการ

๔. ก้านหมากเหลียงใช้หรือจิ้มบริเวณฝ่าเท้าเพื่อตรวจหาอาการชาจากภาวะโรคเบาหวาน ลดความเสี่ยงการเกิดแผลจากโรคเบาหวาน มีวิธีการใช้ คือ นำก้านหมากเหลียงมาผ่าเปลือกนอกออก ให้เหลือเฉพาะแก่นอ่อนด้านใน จากนั้น เหลาให้ส่วนปลายเรียวเล็ก และปลายสุดเหลาให้มน ก่อนใช้จิ้มบนฝ่าเท้าตรวจหาอาการชา

วิธีการอบรม (เช่นการบรรยาย การสาธิต การฝึกปฏิบัติ เป็นต้น)

๑. การบรรยาย พร้อมฉายสไลด์
๒. การสาธิตวิธีเพาะกล้าหมากเหลียง
๓. การศึกษาเรียนรู้แปลงหมากเหลียง

สื่อที่ใช้ในการอบรม

๑. สื่อในการฝึกปฏิบัติ อาทิ เมล็ดหมากเหลือง ขุยมะพร้าว ถังดำขนาด ๒ นิ้ว ต้นกล้าหมากเหลือง
ต้นหมากเหลืองใส่กระถาง

๒. เครื่องฉายสไลด์ พร้อมจอ

๓. เครื่องเสียงพร้อมลำโพง

๔. เอกสารการปลูกหมากเหลืองฟอกอากาศ

๕. โต๊ะ เก้าอี้